

HAGYOMÁNY – ÖRÖKSÉG – MEGÚJULÁS
KÖZÉPKORI ÉS KORA ÚJKORI RÉGÉSZET MAGYARORSZÁGON 3:
EREDMÉNYEK, KÉRDÉSEK, FELADATOK A 21. SZÁZADBAN

KONFERENCIA A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE ALKALMÁBÓL

2023. NOVEMBER 2–3.

A KONFERENCIA FŐ SZERVEZŐJE
Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat

A KONFERENCIA TÁRSSZERVEZŐI
Eötvös Loránd Tudományegyetem BTK Régészettudományi Intézet
Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK Régészettudományi Intézet
Szegedi Tudományegyetem BTK Régészeti Tanszék
HUN-REN BTK Régészeti Intézet

A KONFERENCIA TÁMOGATÓJA
Károli Gáspár Református Egyetem BTK Történettudományi Intézet

A KONFERENCIA SZERVEZŐI
Mészáros Orsolya (ELTE)
F. Romhányi Beatrix (MRMT, KRE)
Rácz Tibor Ákos (MRMT, FMC, PPKE)

ELTE

HUN
REN

KRE | Károli Gáspár Református Egyetem

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE

KONFERENCIAPROGRAM

1. NAP

November 2., csütörtök

Helyszín: Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar, P05 terem
1088 Budapest, Reviczky utca 6.

9:00

KÖSZÖNTŐK

Prof. Dr. Furkó Péter rektorhelyettes, Károli Gáspár Református Egyetem

Dr. Anders Alexandra, a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat elnöke

9:10

MEGNYITÓ

Benkő Elek akadémikus, az MTA II. Filozófiai és Történettudományok Osztálya elnöke

9:25–10:40

1. SZEKCIÓ: 8–10. SZÁZADI RÉGÉSZET

Levezető elnök: Takács Miklós

Szenthe Gergely: A korai középkor és a Kárpát-medence:

az avar kor a kontinentális folyamatok kontextusában

Szöke Béla Miklós: A Kárpát-medence Karoling-korának történeti és régészeti kritériumairól

Révész László: A magyar honfoglalás kora – hosszú vagy rövid volt-e a 10. század?

10:40–10:55 Kávészünet

10:55–12:40

2. SZEKCIÓ: TELEPÜLÉSKUTATÁS

Levezető elnök: Rácz Tibor Ákos

Takács Miklós: A régészeti telep kutatás az utóbbi két évtizedben

Lukács Nikoletta: Árpád-kori falusias települések kutatása Kecskemét határában

Papp Adrienn: Késő középkori és kora újkori falusi települések kutatásának

újabb eredményei és irányai

3. SZEKCIÓ: KÖZÖSSÉGI RÉGÉSZET. TELEPÜLÉSHÁLÓZAT ÉS ANYAGI KULTÚRA

Levezető elnök: Laszlovszky József

Rácz Tibor Ákos: A közösségi régészet szerepe a középkorkutatásban

K. Németh András: A hódoltságkori, balkáni eredetű népesség településeinek

régészeti azonosítása Tolna megye példáján

Bíró Gyöngyvér: A középkori anyagi kultúra az újabb fémdetektoros kutatások tükrében

12:40–13:40 Ebédszünet

13:40–15:20

4. SZEKCIÓ: TÁJRÉGÉSZET ÉS TOPOGRÁFIAI KUTATÁSOK

Levezető elnök: Wolf Mária

Zatykó Csilla: Magyar táj, magyar ecsettel? Tájrégészet a középkor kutatásában

Stibrányi Máté: „most tükör által homályosan...” Középkori régészeti örökségünk kutatása
geofizikai módszerekkel

P. Horváth Viktória: A közép- és kora újkori Pest város Duna-parti részének vizsgálata

Mesterházy Gábor: Az elfelejtett „névtelen” tanyak, szállások és falvak.

A középkori településhálózati kutatás lehetőségei

Nagy László: Hol a határ? Gondolatok a középkori régészeti lelőhelyek

tér- és időbeliségéről a régészeti geofizika szemüvegén keresztül

15:20–15:35 Kávészünet

15:35–16:45

5. SZEKCIÓ: ANYAGI KULTÚRA

Levezető elnök: Révész László

Wolf Mária: A középkori anyagi kultúra régészeti kutatásának újabb eredményei

Langó Péter: Árpád-kori kisleletek, újabb kutatási irányvonalak

Simonyi Erika: Új eredmények a középkori kerámiaművesség kutatásában

Komori Tünde: Kelet és nyugat találkozása. Import kerámia a kora újkori Magyarországon

16:45–18:00

6. SZEKCIÓ: VÁROSOK

Levezető elnök: Feld István

Mészáros Orsolya: Városi régészet a 21. század elején

Szende Katalin: Középkori városi régészet és várostopográfia: az összefüggések nyomában

Reich Szabina: A székesfehérvári püspöki székesegyház középkori előzményének
kutatás- és építéstörténete

T. Kocsis Anita: A középkori Esztergom újabb kutatási eredményei és lehetőségei

2. nap

November 3., péntek

Helyszín: Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Kari tanácsterem
1088 Budapest, Múzeum körút 4/A

9:00–10:20

KÖSZÖNTŐ

Dr. Bartus Dávid, dékán, ELTE Bölcsészettudományi Kar

7. SZEKCIÓ: VÁRAK, ERŐDÍTÉSEK

Levezető elnök: Mészáros Orsolya

Feld István: Árpád-kori várépítészetünk vitatott kérdéseihez

Nagy Szabolcs Balázs: Védhetőség, rang és kényelem – késő középkori nemesi várak és rezidenciák

Rosta Szabolcs: Tatárjárás kori erődítések az Alföldön

Hegyi Dóra: Veszprém vára a legújabb kutatások tükrében

Kovács Gyöngyi: Dunántúli várkutatás: Csókakő, Dombóvár

10:20–10:35 Kávészünet

10:35–11:45

8. SZEKCIÓ: EGYHÁZI ÉPÜLETEK

Levezető elnök: Nagy Szabolcs Balázs

Szakács Béla Zsolt: A középkori egyházi épületek kutatásának másfél évtizede

F. Romhányi Beatrix: Mire jó az a sok adat? A középkori egyházi intézményrendszer mint indikátor

Buzás Gergely: Almád monostorának régészeti kutatása

Takács Ágoston: A korai alapítású bencés apátságok régészeti kutatásának legújabb eredményei

11:45–12:55

9. SZEKCIÓ: AZ ÖRÖKSÉGVÉDELEM ÚJ KÉRDÉSEI

Levezető elnök: Buzás Gergely

Wollák Katalin: Középkori emlékeink megóvásának örökségvédelmi kihívásai

Szörényi Gábor: Tartalom a formában... Kiállítások a felújított várainkban

Sarkadi Márton: Adalékok a jáki Szent György-templom építésmenetéhez

Rácz Miklós: Az újkor és legújabb kor régészeti kutatása – újabb eredmények az elmúlt tizenöt évben

12:55–13:55 Ebédszünet

13:55–14:55

10. SZEKCIÓ: HATÁRON TÚLI KUTATÁSOK

Levezető elnök: F. Romhányi Beatrix

Laszlovszky József: Magyar középkoros ásatások külföldön

Major Balázs: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Régészettudományi Intézetének
Közel-Keleti Kutatásai

Botár István: Székelyföld középkori régészete (kutatási helyzetkép)

Az előadások mellett poszterszekciók keretében mutatkoznak be egyes magyar részvétellel zajló vagy a magyar kulturális örökség szempontjából kiemelt határon túli kutatások, valamint a fiatal kutatók.

14:55–15:35

POSZTERSZEKCIÓK

Levezető elnök: Langó Péter

1. HATÁRON TÚLI KUTATÁSOK

15:35–15:45 Kávészünet

15:45–16:25

2. FIATAL RÉGÉSZEK KUTATÁSAI

16:30–17:30

KEREKASZTALBESZÉLGETÉS

Mészáros Orsolya, F. Romhányi Beatrix, Zatykó Csilla, Laszlovszky József, Rácz Tibor Ákos és Tomka Gábor részvételével

ZÁRSZÓ

Dr. Vida Tivadar egyetemi tanár, az ELTE BTK Régészettudományi Intézetének igazgatója